

DUMINICA TOMEI LA PATRIARHIE

Duminică, pe 29 aprilie / 12 mai 2024, în Patriarhie s-a sărbătorit Duminica Tomii.

La această sărbătoare s-a prăznuit arătarea Domnului în a opta zi de la Înviere când Toma, care era și el împreună cu ceilalți ucenici, L-a recunoscut pe Domnul și L-a mărturisit, spunând „Domnul meu și Dumnezeuul meu” (Ioan, 20, 28).

Această sărbătoare s-a prăznuit în catoliconul Bisericii Sfântului Mormânt cu Vecernia sâmbătă după-amiază și Liturghia duminică dimineața, slujbe oficiate de Vicarul Patriarhal, IPS Mitropolit Isihie al Capitoliei. Împreună-slujitori ai Preasfinției Sale duminică dimineața la Sfântul Mormânt au fost ÎPS Arhiepiscopi Teodosie al Sevastiei și Dimitrie al Lyddei, Ieromonahi de la Sfântul Mormânt, protos fiind Părintele teletarh, Arhimandritul Bartolomeu, și ierodiaconul Simeon. Răspunsurile la strană au fost date de preotul Ioannis Antoniou și de elevii Școlii Patriarhale de pe Sion, la slujbă participând Consulul General al Greciei la Ierusalim, domnul Dimitrios Angelosopoulos, și pelerini din diferite țări ortodoxe.

După Sfânta Liturghie, soborul episcopal s-a întors în Sala de Recepții a Patriarhiei, unde Preasfinția Sa s-a adresat celor prezenți după cum urmează:

„Apostolul Toma nu era de față atunci când Hristos, după Învierea Sa, i-a vizitat pe ucenicii Săi în Foișorul cel de Sus, unde erau închiși. Când a fost înștiințat de vizita lui Hristos, a cerut să-L vadă și să-I pipăie rănila Crucii din mâini și coastă. Când Hristos i-a vizitat din nou pe Ucenicii Săi, după opt zile, l-a invitat pe Apostolul Toma să pună mâna pe semnele rănilor de pe Trupul Său. Atunci, Apostolul Toma L-a recunoscut și L-a mărturisit ca Domn și Dumnezeu al său. L-a recunoscut după rănila de pe Cruce, care sunt un semn al

iubirii Sale, dar și al puterii Sale. Sfinții Părinți numesc mărturisirea lui Toma „răscumpărătoare”. Și, cu adevărat, ea duce la mântuire pe toți cei care o adresează lui Hristos, căutând cu smerenie mila Sa.

Faptul că apostolul Toma a fost inițial absent în timpul arătării lui Hristos în fața ucenicilor Săi, pare să fi fost o economie a lui Dumnezeu, pentru a face minunea Învierii credibilă și pentru a risipi orice fel de îndoială.

Apostolul Toma, după Rusalii, a predicat Evanghelia la parți, perși, mideni și indieni și a avut sfârșit mucenicesc.

Ridic un pahar spre sănătatea și viața lungă a Părintelui și Patriarhului nostru, Teofil al III-lea și a întregii Frății a Sfântului Mormânt. Hristos a Înviat. La mulți și fericiți ani!”

Din partea Secretariat-General

PRAZNICUL BUNEIVESTIRI LA ALTARUL BUNEIVESTIRI DIN NAZARET

Duminică, 25 martie / 7 aprilie 2024, a fost sărbătorită Bunavestire a Maicii Domnului în Nazaret.

În această sărbătoare, întreaga Biserică, mai ales cea a Ierusalimului, pomenește faptul că, la plinirea vremii, Dumnezeu, prin Arhanghelul Gabriel, a anunțat-o pe Fecioara Maria în orașul Nazaret că, prin Duhul Sfânt, Îl va întrupa pe

Unicul Fiu și Cuvânt al Său, pe Domnul nostru Iisus Hristos. În paralel și conform normei calendarului fixat, a fost sărbătorită Duminica Sfintei Cruci pentru a ne întări în lupta postului spre primirea Sfintelor Paști.

Cu prilejul acestei sărbători, s-a slujit Sfânta Liturghie în Sfânta Biserică – sălaș al Bunevestiri a Maicii Domnului din Nazaret, condusă de Preafericitul Părinte al nostru și Patriarh al Ierusalimului Teofil. Împreună-slujitori au fost ÎPS Mitropolit Chiriac al Nazaretului, ÎPS Arhiepiscop: Damaschin de Yaffo, Aristarh al Constantinei, Metodie al Taborului, ieromonahi de la Sfântul Mormânt, protos fiind Părintele Kamarasis, Arhimandritul Nectarie, Șeful Misiunii Spirituale Ruse din Ierusalim (MISSIA), Arhimandritul Vassianos, preoții din zona Nazaret și Acre, Arhidiaconul Marcu și ierodiaconul Evloghie, în prezența unei mari adunări a credincioșilor. Răspunsurile la strană au fost date de corul din Nazaret și de corul din Beersheba, sub conducerea Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Aristovul al Madabei, în prezența președintelui Comunității din Nazaret, domnul Bassim Asfour, a reprezentantului Ministerului Afacerilor Externe al Israelului, domnul Cezar Marjieh, a reprezentantului Ambasadei Greciei la Tel Aviv, domnul Nikolaos Mavroedis și a reprezentantului Rusiei în Israel, domnul Vladimir Victorov.

Înainte de Sfânta Împărtășanie, Preafericirea Sa a ținut următoarea predică:

„Iată, Fecioara va avea în pântec și va naște Fiu și vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu (Isaia 7,14 / Matei 1,23), a profețit Isaia și interpretează Evanghelistul Matei.

Iubiți frați în Hristos,

Cucernici creștini și pelerini

Harul Duhului Sfânt care a umbrit-o pe Fecioara Maria ne-a adunat pe toți în acest loc sfânt din orașul biblic Nazaret

pentru a sărbători marea și răscumpărătoarea taină a Bunevestiri a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria, așa cum spune psalmistul: „Cântați Domnului, binecuvântați numele lui; vestiți din zi în zi vestea cea bună a mântuirii lui” (Ps 95,1).

Aceste cuvinte ale lui David, „mântuirea lui Dumnezeu”, nu sunt altceva decât răspunsul Arhanghelului Gabriel către Mariam cea mirată: „Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu de bărbat?”. (Lc 1,34), „Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea și Sfântul care Se va naște din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema” (Lc 1,35).

Atât Vechiul cât și Noul Testament sunt istoria sfântă, revelația, descoperirea înțelepciunii și voinței veșnice a lui Dumnezeu, care nu este altceva decât „descoperirea tainei celei ascunse din timpuri veșnice” (Romani 16,25), care a fost vestită Fecioarei Maria, descoperită în Hristos și propovăduită de apostoli. Acesta este Cel care „va fi mare și Fiul Celui Preaînalt se va chema” (Luca 1,32). Salutul arhanghelului Gabriel: „Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei” (Luca 1,28) și cuvintele Mariei: „Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău” (Luca 1,38), au făcut din Maria Maica Domnului, pătașă și contribuitoare la „descoperirea tainei celei ascunse din timpuri veșnice, Iar acum arătată prin Scripturile proorocilor, după porunca veșnicului Dumnezeu și cunoscută la toate neamurile spre ascultarea credinței, Unuia înțeleptului Dumnezeu, prin Iisus Hristos, fie slava în vecii vecilor” (Romani 16,25-27), propovăduiește Sfântul Paul. Cu alte cuvinte, această taină a fost descoperită acum, a fost confirmată de profețiile din Scripturi și a devenit cunoscută tuturor neamurilor prin porunca lui Dumnezeu, pentru ca acestea să manifeste ascultarea cuvenită credinței. Un astfel de exemplu de ascultare a credinței a fost Fecioara Mariam, ascultând de cuvintele Arhanghelului Gabriel: „Iată roaba

Domnului; fie mie după cuvântul tău” (Luca 1,38). „Ascultarea se manifestă prin credință, nu prin multă știință. Iar atunci când Dumnezeu poruncește să ascultăm, nu trebuie cercetat cum” – spune Sfântul Ioan Damaschinul.

Mai mult, Domnul Însuși „S-a făcut tuturor celor ce-L ascultă pricină de mântuire veșnică” (Evrei 5,9), în timp ce Fecioara Maria „păstra taina credinței în cuget curat” (1 Tim. 3,9). De aceea, Arhanghelul i-a spus: „Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu. Și iată vei lua în pântec și vei naște fiu și vei chema numele lui Iisus” (Luca 1,30-31). Sfântul Teofilact spune despre aceasta: „Pe drept cuvânt a fost numit Iisus, Cel ce a venit pentru mântuirea neamului nostru; căci acest nume în greacă înseamnă mântuire, deci Iisus înseamnă mântuire”.

Dar ce este mântuirea și ce înseamnă cuvântul mântuitor? „Mântuirea” este îndreptarea greșelii strămoșei Eva, după cum spune Sfântul Ioan Damaschinul: „Bucură-te, Marie, singura binecuvântată între femei, care ai îndreptat greșeala Evei”. „Bucură-te, singura binecuvântată între femei, cea care ai ridicat neamul smerit al femeilor căzute”. „Bucură-te, căci prin tine am fost salvați de un blestem de nedescris și ne-am umplut de bucurie”.

„Mântuitor” înseamnă noul Adam, adică Dumnezeu Cuvântul, Domnul nostru Iisus Hristos, care a fost zămislit în trup de la Duhul Sfânt prin carnea curată a Fecioarei Maria. „Bucură-te, cea plină de har, tu care ești mai presus de orice bucurie și nume, din care bucuria cea nespusă, Hristos, S-a născut lumii și S-a făcut tămăduirea durerii lui Adam”, exclamă Sfântul Ioan Damaschinul.

Durerea lui Adam este păcatul, moartea, care s-a abătut asupra omenirii prin primul Adam creat, în timp ce mântuirea se dăruiește prin Iisus Hristos, care este „vindecarea”, noul Adam, care S-a născut în lume, Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu. El a fost zămislit într-un mod de neînțeles pentru orice minte

din trupul curat al Fecioarei Maria, de aceea imnograful Bisericii spune: „Astăzi este începutul mântuirii noastre și arătarea Tainei celei din veac. Fiul lui Dumnezeu, Fiul Fecioarei Se face și Gavriil Harul Îl binevestește. Pentru aceasta și noi, împreună cu Dânsul, Născătoarei de Dumnezeu să-i strigăm: Bucură-te, cea Plină de har, Domnul este cu tine”.

Este demn de remarcat faptul că harul pe care Maria l-a primit de la Dumnezeu este același har pe care Dumnezeu l-a dat membrilor Bisericii, „Care este trupul Lui, plinirea Celui ce plinește toate întru toți” (Ef. 1,23), potrivit lui Pavel. Cu alte cuvinte, în Preasfânta Fecioară Maria, Născătoarea de Dumnezeu, vedem taina Bisericii pe care Dumnezeu a iubit-o și a sfințit-o „după cum și Hristos a iubit Biserica” (cf. Ef. 5,25). „Cel ce are mireasa este mire” (Ioan 3,29), spune evanghelistul Ioan. Mireasa este omenirea, care se căsătorește cu Hristos prin Fecioara Maria, spune sfântul Chiril al Alexandriei.

Acest eveniment, dragii mei, arată legătura puternică a tainei Fecioarei și Născătoarei de Dumnezeu și a tainei Bisericii. De aceea, Sfântul Ioan Damaschinul exclamă: „Bucură-te, cea plină de har, prin care ne-am făcut mădulare ale Bisericii celei una, sfântă, sobornicească și apostolică”.

O lăudăm și o mărim astăzi pe Fecioara Maria care a primit vestirea „mântuirii lui Dumnezeu” și o rugăm pe ea și pe teologul Ioan Damaschin: Tinde mila ta, Stăpână preacurată, celor ce te cunosc pe tine și privește cu îngăduință spre robii tăi și faptele lor și călăuzește-i pe calea păcii, căci ochii tuturor oamenilor sunt îndreptați spre tine cu nădejde, și mijlocește către Fiul tău și Dumnezeul tău și Dumnezeul nostru, Căruia se cuvine toată slava, puterea și tăria, împreună cu Tatăl Său Cel fără de început și cu Sfântul Duh Cel deoființă, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. Să aveți un Post binecuvântat și un sfânt Paște, prin care Adam s-a întors în Rai”.

La finalul Liturghiei, s-a făcut o rugăciune pentru donatorii care au contribuit la renovarea altarului și a întregii biserici, urmată de parada cercetașilor.

A urmat o mică recepție în sala Mitropoliei.

La prânz, Sfânta Mitropolie a oferit o masă la un restaurant din oraș. Preafericirea Sa s-a adresat celor prezenți la masă prin următoarea alocuțiune:

„Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei” (Luca 1,28).

Înaltpreasfințite Părinte Mitropolit Chiriac al Nazaretului,

Cinstite Președinte al Consiliului Ecleziastic și stimați membri,

Dragi comeseni

Sfânta noastră Biserică sărbătorește astăzi marele eveniment universal al Bunevestiri a Preasfintei Născătoare și Pururea Fecioarei Maria și al Cinstirii Slăvitei și de Viațadătătoarei Cruci a Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Bunavestire a Maicii Domnului este „capitolul mântuirii omenirii”, în timp ce Slăvita Cruce se referă la mântuirea sufletelor oamenilor. „Căci ce-i folosește omului să câștige lumea întreagă, dacă-și pierde sufletul?”. (Marcu 8,36), spune Domnul. „Adevărul din pământ a răsărit și dreptatea din cer a privit” (Ps. 84,12), proclamă psalmistul.

Acest mesaj al adevărului și al dreptății este proclamat de Evanghelia lui Hristos, care a fost propovăduită în toată lumea de către Sfinții Apostoli ai Săi. Maica tuturor Bisericilor, Biserica noastră a Ierusalimului, a primit această Evanghelie, ca sfântă trimitere de la Sfinții Apostoli, mai ales de la primul ei Ierarh, Iacob, Ruda Domnului.

Spunem acest lucru pentru că Hristos spune: „Eu, Lumină am venit în lume, ca tot cel ce crede în Mine să nu rămână întuneric” (Ioan 12,46). Această lumină a fost dăruită lumii de Maica Domnului, care este lăudată și mărită astăzi. Această lumină nestricăcioasă strălucește în Hristos și prin Hristos în Biserica Sa și în Biserica Ierusalimului, care este întemeiată pe sângele răscumpărător al Fiului lui Dumnezeu de pe Cruce.

Acest eveniment al tainei Proniei dumnezeiești și al cinstirii este mărturisit de-a lungul secolelor de prezența creștină în Țara Sfântă, în orașele Ierusalim, Betleem și Nazaret.

Nimeni nu poate nega sau infirma acest adevăr, de aceea noi, dragii mei, Îl propovăduim și Îl mărturisim pe Dumnezeu iubirii și al filantropiei maxime, Soarele Dreptății și al păcii, și suntem chemați să rămânem neclintiți și nezdruținați în misiunea noastră sfântă. Iată ce le-a poruncit Fiul lui Dumnezeu întrupat din carnea curată a Fecioarei Maria Fiului Său: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, așa încât să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri” (Mt. 5,16).

Nu exagerăm când spunem că Patriarhia Greco-Ortodoxă a Ierusalimului este garanția păstrării credinței noastre intacte și nepătate și a unității indivizibile a Sfintei, Unicei, Sobornicești și Apostolești Biserici. În sfântul lăcaș al Bisericii din Ierusalim, la Patriarhia Greco-Ortodoxă, „harul și adevărul au venit prin Iisus Hristos” (Ioan 1,17). Iar în locul binecuvântat din Nazaret, Fecioara Maria a devenit primitoare a harului lui Dumnezeu, auzind cuvintele: „Bucură-te, cea plină de har”.

Multe bucurii și pace și Paște binecuvântat”.

În continuare, ÎPS Mitropolit Chiriac al Nazaretului s-a adresat Preafericirii Sale după cum urmează:

„Preafericirea Voastră, Părinte și Stăpâne,

„Astăzi sunt Bunele Vestiri de bucurie, prăznuirea Fecioarei. Cele de jos cu cele de sus se împreună, Adam se înnoiește, iar Eva din întristarea cea dintâi se slobozește“! Iubirea de oameni a Dumnezeului nostru Treimic față de noi, cei făcuți din pământ, este o taină inexplicabilă și de nedescris! „Taina cea din veci ascunsă și de îngeri neștiută”, prin Doamna noastră, Născătoarea de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria, nouă, celor de pe pământ, ne-a fost descoperită aici, în Sfânta Cetate a Nazaretului, prin Arhanghelul Puterilor Cerești Gabriel, care a fost trimis să „aducă... cuvântul mântuirii”.

Astăzi îl întâmpinăm pe Părintele și Patriarhul nostru, ca pe un alt Arhanghel Gabriel *„vestind cuvântul adevărului”*, pecetluind imnul îngeresc „Slavă Ție, Ceea ce ești plină de har” și conducând Sărbătoarea!

Preafericirea Voastră, ne exprimăm, din adâncul inimilor, recunoștința față de harul Dumneavoastră, pentru toată contribuția la susținerea acestei provincii dăruite de Dumnezeu. Vorbim aici de lucrările de renovare la Sfântul altar al Bunevestiri și la Sfânta Biserică Mitropolitană Sfântul Gheorghe, în urma binecuvântării și îndemnului Preafericirii Voastre, lucrări care vor rămâne de neșters în timp, mărturisind glorioasa guvernare a Bisericii Ierusalimului de către Sfânta Voastră Preafericire.

Preafericirea Voastră, ne rugăm din toată inima ca Domnul Dumnezeu nostru, prin mijlocirile Preasfintei Născătoare de Dumnezeu Maria și ale Arhanghelului Gabriel, să Vă dăruiască sănătate pentru a continua conducerea înțeleaptă a corabiei mentale a Maicii tuturor Bisericilor, Sfântul Sion! La mulți ani!”

Din partea Secretariatului-General

DUMINICA SFINTEI CRUCI ȘI BUNAVESTIRE A MAICII DOMNULUI LA BISERICA SFÂNTULUI MORMÂNT

Duminică, 25 martie / 7 aprilie 2024, Duminica Sfintei Cruci și sărbătoarea Bunevestiri a Maicii Domnului au fost prăznuite de Patriarhie în Biserica Sfântului Mormânt.

Ca sărbătoare fără dată fixă, Duminica Sfintei Cruci s-a prăznuit precum cinstirea Sfintei Cruci pentru întărirea credincioșilor în mijlocul perioadei de post a Sfântului și Marelui Post, iar Praznicul Bunevestiri ca sărbătoare cu dată fixă, pe 25 martie, ca vestea fericită dată de Dumnezeu prin Arhanghelul Gabriel Fecioarei Maria că de la Duhul Sfânt se va întrupa Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu.

Această sărbătoare a fost prăznuită cu Vecernia Mare, sâmbătă după-amiază, în catoliconul Bisericii Învierii, slujbă condusă de părintele nostru și Patriarhul Ierusalimului Teofil, la rugăciune participând arhieriei iar preoții au slujit. Răspunsurile la strană au fost date de Ierodiaconul Simeon și de Preotul Ioannis Antoniou.

Sărbătoarea a fost prăznuită și dimineața cu o Sfântă Liturghie în Sfântul și de viață făcătorul Mormânt, condusă de Înaltpreasfințitul Mitropolit Isihie al Kapitoliaidei, avându-i drept împreună-slujitori pe ÎPS Arhiepiscopi Teodosie al Sevastiei și Dimitrie al Lyddei, și Arhimandriții Frăției. La slujbă au participat credincioși locali, în prezența doamnei consul Anna Madika.

După Sfânta Liturghie, a avut loc o procesiune de trei ori în jurul Sfântului Mormânt și o dată în jurul sfintelor altare.

La finalul litaniei, procesiunea arhierească a urcat la Patriarhie, unde Înaltpreasfinția Sa a vorbit celor prezenți și s-a servit un ospăț festiv.

Discursul Înaltpreasfinției Sale este redat mai jos:

„Exercitarea virtuților nu este o sarcină ușoară. Dincolo de voința puternică personală, este necesară și puterea sfințitoare a Bisericii noastre. Astfel, Sfinții Părinți au stabilit, la mijlocul sfintei perioade a Postului Mare, ca să se cinstească Sfânta Cruce a Domnului, pentru ca credincioșii să primească de la ea harul și puterea de a continua cu tărie lupta noastră duhovnicească.

Crucea lui Hristos este mândria Bisericii noastre și arma de nebiruit împotriva forțelor răului. Pe ea, împărăția diavolului a fost zdrobită și puterea lui a fost anihilată. De la ea a venit răscumpărarea și nemurirea neamului omenesc. Biserica noastră cântă triumfător: „Doamne, armă asupra diavolului crucea Ta o ai dat nouă...” și „Acum, când Crucea se arată, ea dă putere în mijlocul postului, de bunăvoie o preamărim”.

Dintr-un mijloc ucigaș și odios de execuție a criminalilor, ea s-a transformat într-un mijloc de sfințire și într-un scut mental de protecție împotriva sfaturilor lui Lucifer și ale întunecaților săi îngeri căzuți. Alții o aseamănă cu un dig puternic împotriva șocurilor vieții, care sunt cauzate de rău și de păcat. Oboseala fizică a postului și lenea mentală a luptei duhovnicești sunt doi factori principali care pot inhiba călătoria ascetică a credinciosului. Puterea sfințitoare a Crucii este antidotul pentru această situație.

Crucea lui Hristos, pe lângă faptul că este un simbol dumnezeiesc al Bisericii noastre, are și o semnificație morală pentru fiecare credincios. Așa cum Domnul Și-a dus propria Cruce pe Golgota, împovărată cu nelegiuirile întregului neam omenesc, credinciosul lui Hristos își poartă crucea personală,

lupta pentru mântuire și desăvârșire. Drumul spre mântuire este o adevărată Golgota și cere renunțare de sine din partea celor care o urcă. Domnul a confirmat acest lucru: „Oricine voiește să vină după Mine să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie” (Marcu 8, 34). Perioada sfântă a Triodului este prin excelență o răstignire și o imaginabilă răstignire a patimilor noastre.

De aceea, sfânta noastră Biserică a dedicat această duminică cinstirii Sfintei Cruci. Iar noi, credincioșii, luând har de la ea, acum întăriți și înnoiți, rezistăm piedicilor puse de cei răi și mergem nestingheriți pe drumul ceresc, călăuziți de bucuria și dorul de a ne întâlni cu Domnul nostru Iisus Hristos cel Înviat în sfânta și strălucita zi a Învierii Sale.

Astăzi, însă, marea sărbătoare a cinstirii Sfintei Cruci coincide cu o altă mare sărbătoare a Născătoarei de Dumnezeu, Bunavestire a Fecioarei, iar potrivit evanghelistului Luca (1, 26-38), Bunavestire a Fecioarei s-a petrecut la șase luni după zămislirea minunată a Înaintemergătorului Ioan de către Elisabeta, soția lui Zaharia, când arhanghelul Gabriel a fost trimis de Dumnezeu la Fecioara Mariam (Maria), pentru a o anunța că va naște pe Fiul lui Dumnezeu. În vremea aceea, Maria locuia în Nazaret, în Galileea, și era logodită cu tâmplarul Iosif. Gabriel a apărut brusc în fața Mariei și a salutat-o: „Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine”. Era normal ca tânăra să intre în panică, dar arhanghelul a liniștit-o: „Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu. Și iată vei lua în pânțece și vei naște fiu și vei chema numele lui Iisus”.

De îndată ce și-a revenit din tulburare, Maria, plină de uimire, l-a întrebat pe arhanghel cum va putea rămâne însărcinată, întrucât nu știa de bărbat. Gabriel i-a răspuns că Duhul Sfânt o va acoperi ca un nor și va iniția în mod invizibil și misterios zămislirea Fiului lui Dumnezeu. Pentru a se face mai credibil, a invocat zămislirea minunată a lui Ioan Înaintemergătorul de către Elisabeta. Maria a fost

convinsă de cuvintele lui Gabriel („Iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul Tău”) și arhanghelul Gabriel a „plecat”.

Ridic un pahar în sănătatea Preafericitului nostru Patriarh, Teofil al III-lea, a întregii Frății a Sfântului Mormânt și a dumneavoastră a tuturor. Multe bucurii și fericire!”

Din partea Secretariatului-General

PLECAREA LA DOMNUL A BINECUVÂNTATULUI ARHIMANDRIT TEODORIT, EGUMENUL DE LA KATAMON

În noaptea de miercuri, 25 ianuarie/7 februarie 2024, la ora 22.30, egumenul Sfintei Mănăstiri Sfântul Simeon din Katamon, Arhimandritul Teodorit, a adormit întru Domnul.

Slujba de înmormântare a avut loc joi, 26 ianuarie/8 februarie 2024, la ora 10.30, în paraclisul Sfintei Tecla din incinta Mănăstirii Centrale, slujbă condusă de Părintele nostru și Patriarhul Ierusalimului Teofil, cu participarea arhiereilor și a unor Preoți de la Sfântul Mormânt, în prezența de onoare a Consulului General al Greciei la Ierusalim, domnul Dimitrios Angelosopoulos. La rugăciunea obștească au participat monahi și laici din eparhia greacă a Ierusalimului.

Necrologul a fost rostit de către Părintele Secretar General, ÎPS Arhiepiscop Aristarh al Constanței, care a amintit detalii din viața și activitatea sa ca Părinte la Sfântul Mormânt și

egumen al Mănăstirii Sfântul Simeon Katamon. Reproducem textul mai jos, în limba română:

„Preafericite Părinte și Stăpâne,

Preasfințiți Arhiepiscopi,

Domnule Consul General al Greciei,

Dragi părinți,

Iubiți frați întru Hristos,

humanly reflect that death is a great and terrible mystery. We wonder how the most harmonious symbiosis of soul and body is broken, how the soul is forcibly separated from the body, how man, through disobedience and the fall, brought death upon himself and heard from his Creator and Maker: “For dust thou art, and unto dust shalt thou return”(Gen. 3, 19).

Stăm înlăcrimați în fața mormântului iubitului nostru frate Ieromonahul Teodorit, așa cum Domnul nostru stă în fața mormântului prietenului său, mort de patru zile, Lazăr. Plângem despărțirea, asemenea ucenicilor lui Hristos după slăvita Sa Înălțare. Cugetăm omenește că moartea este o mare și grozavă taină. Ne întrebăm cum se rupe cea mai armonioasă simbioză dintre suflet și trup, cum sufletul este despărțit cu forța de trup, cum omul, prin neascultare și cădere, și-a adus moartea asupra sa și a auzit, de la Creatorul și Făcătorul său: „Căci pământ ești și în pământ te vei întoarce” (Fac. 3, 19).

La aceste întrebări de interes uman, persoana, învățătura și lucrarea Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos vin ca un răspuns. Faptul că Dumnezeu și-a făcut milă de neamul nostru, S-a milostivit spre noi și, în Hristos, singurul Său Fiu născut, S-a făcut asemenea nouă, oamenilor. El și-a asumat în Întruparea firii și a cărnii noastre omenești, iar prin Cruce și Înviere ne-a ridicat din iad și ne-a dăruit viață

veșnică și odihnă în ceruri cu El.

Acest adevăr a fost dezvăluit sfinților ucenici și apostoli ai lui Hristos. Aceștia au devenit martori cu ochii și cu urechile nu numai ai învățăturii lui Hristos, ci și ai persoanei Sale divino-umane. Ei L-au văzut și L-au recunoscut în viața Sa pământească și au fost martori ai acțiunii Sale vindecătoare și răscumpărătoare, dar și ai Învierii Sale „în alt chip” (Marcu 16:12). Credința în acest adevăr răscumpărător este mângâiere și putere împotriva fricii de moarte, mai ales de moartea prin mucenicie. Întruparea, Răstignirea și Învierea lui Hristos alcătuiesc, țin și susțin întregul trup al Bisericii.

Iubitul, bătrânul și respectatul nostru frate, regretatul Arhimandrit Teodorit, a îmbrățișat și el această credință, fiind călugărit la o vârstă fragedă în sfânta Mănăstire Trooditissa a Bisericii din Cipru. De acolo a venit la spitalul israelian din Hadassah pentru a trata condiția precară a ochilor săi. Urmând îndemnul părintelui său duhovnic, Ieromonahul Pagratie, pe care îl respecta foarte mult, a căutat și s-a alăturat Frăției noastre a Sfântului Mormânt la scurt timp după 1967. A îndeplinit în diferite slujiri cu râvnă și devotament, depășind dificultățile sănătății sale. A răspuns de elevii Școlii Patriarhale, a fost preot slujitor la Sfânta Mănăstire Megali Panagia ani de zile și membru al Sfântului Sinod, în care a fost numit de Preafericitul Părintele al nostru și Patriarh al Ierusalimului Teofil.

În principal, a fost egumen al Sfintei Mănăstiri Sfântul Simeon primitorul de Dumnezeu din Katamon în mod continuu și neîntrerupt din 1979. A păstrat această Mănăstire și biserica ei drept centru funcțional al Comunității Grecești a Ierusalimului din Katamon, așa cum a fost, dintotdeauna, centru de pelerinaj pentru adulții din țările creștin ortodoxe. De asemenea, a protejat-o de străinii din zona unde se află, de veacuri, în afara Cetății.

Apreciind cu conștiinciozitate donațiile pelerinilor și neezitând să fie milostiv cu cei săraci, a renovat biserica și i-a îmbogățit iconografia. Pentru întreținerea și înfrumusețarea sa au fost efectuate numeroase reparații exterioare. Datorită perseverenței și energiei sale, Patriarhia a realizat imposibilul, achiziționarea a ceea ce se spunea a fi o bucată din moaștele Sfântului Simeon primitorul de Dumnezeu de la Biserica Romano-Catolică din Croația în 2010, păstrate ca tezaur al Mănăstirii; întoarcerea moaștelor Sfântului este sărbătorită în fiecare an la 25 septembrie.

Pentru aceste lucrări bune din viața sa, pentru cinstitul și virtuosul său etos monahal și preoțesc și pentru neobosita sa răbdare și hotărâre în timpul anilor de încercare din cauza sănătății precare, precum și pentru grija sa pentru Sfânta Liturghie săptămânală în Mănăstire și Sfânta Împărtășanie când era ținut la pat, îl rugăm pe Dumnezeul nostru Cel iubitor de oameni să-i ierte păcatele pe care, om fiind, le-a făcut cu voie sau fără voie; să-i așeze sufletul în tărâmul celor vii, împreună cu sfinții și dreptii, în bucuria și veselia luminii nestricăcioase a slavei Sale; să-i dea cununa dreptății, „pe care o va da tuturor celor ce-L iubesc pe El”.

Veșnica lui pomenire!”

Procesiunea funerară până la Sfântul Sion a fost condusă de Preafericiții Arhiepiscopi Aristarh al Constantinei și Aristovul al Madabei, unde a fost înmormântat în Cimitirul Părinților.

Veșnica lui pomenire!

Din partea Secretariatului-General

SLUJBA DE ÎNMORMÂNTARE A MONAHULUI PANTELIMON DE LA SFÂNTUL MORMÂNT

Slujba de înmormântare a monahului Pantelimon Andronikos de la Sfântul Mormânt a avut loc în dimineața zilei de miercuri, 3/16 august 2023. El a adormit întru Domnul joi, 28 iulie/10 august 2023, din cauza unui atac de cord în orașul său natal Kythera. Slujba de înmormântare a avut loc în Sfânta Biserică Sfântul Teodor din Kythera, sub îngrijirea frățească a Sfintei Mitropolii a Kytherei și Antikytherei, în consultare cu Preafericitul Părinte și Patriarh al Ierusalimului Teofil.

Cu o seară înainte, s-a cântat în întregime slujba monahală de înmormântare pentru cel decedat.

Slujba de înmormântare a fost condusă de IPS Serafim, Mitropolitul Kytherei și al Antikytherei, avându-i drept împreună-slujitori din partea Patriarhiei pe Părintele Schevofilax al Bisericii Sfântului Mormânt, ÎPS Arhiepiscop Isidor al Hierapolei, Exarhul Sfântului Mormânt din Atena, Arhimandritul Rafael, și preoți din Mitropolia Kytherei. La slujbă au participat numeroși credincioși, concetățeni ai celui decedat, cinstindu-i memoria.

Necrologul a fost rostit de către Părintele Schevofilax, după cum urmează:

„Înalt Preasfinția Voastră, Părinte Mitropolit Serafim al Kytherei și Antikytherei,

Preacuvioase păstor al acestei Sfinte Mitropolii,

Cucernici părinți și iubiți frați

Venerabilul Primat al Bisericii Ierusalimului, Preafericitul Patriarh al Ierusalimului Teofil al III-lea, ne-a însărcinat

să îl reprezentăm împreună cu Arhiepiscopul Hierapolei la slujba de înmormântare a binecuvântatului călugăr Pantelimon și să punem în fața venerabilului Dumneavoastră chip, Părinte Mitropolit al Kytherei, mulțumirile și recunoștința, dar și simpatia Frăției Sfântului Mormânt pentru tot ceea ce ați făcut pentru cel binecuvântat, precum și tuturor celor care îi cinstesc memoria prin prezența lor la această slujbă de înmormântare. De asemenea, transmitem rudelor și prietenilor participarea sa sinceră la doliul lor și rugăciunile Sale Patriarhale din toată inima pentru odihna sufletului celui binecuvântat, în pământul celor vii și în corturile dreptilor.

O datorie sfântă, dar în același timp tristă, a condus pașii noștri spre această sfântă Mănăstire a Sfântului Teodor din Kythera, pentru a-l trimite în veșnicie pe acum binecuvântatul Monah al Sfântului Mormânt Pantelimon, care „prin moarte a trecut la viață” și a fost transplantaat din oastea pământească în Biserica biruitoare din ceruri, de la cele pământești la cele cerești, de la cele pieritoare la cele nepieritoare, de la cele vremelnice la cele veșnice, la sânul lui Avraam, Isaac și Iacov, unde „nu e durere, nici întristare, nici suspin, ci viață fără de sfârșit”.

Și acolo unde sufletul celui răposat dansează în cămarile cerești, noi, unii în mod sensibil, alții cu mintea, ne aflăm în acest moment sfânt în cercul cortului său de onoare, pentru a-l cinsti pentru ultima oară, pentru a-i mulțumi pentru mulții lui ani de slujire în Țara Sfântă și pentru a-l trimite mai departe cu credința și așteptarea Învierii celor adormiți în Domnul și a „vieții veacului ce va să vină”.

Din punct de vedere uman, suntem întristați de despărțire și de privarea de prezența sa fizică. Ne mângâie însă îndemnul apostolului Pavel către tesaloniceni: „Fraților, despre cei ce au adormit, nu voim să fiți în neștiință, ca să nu vă întristați, ca ceilalți, care nu au nădejde. Pentru că de credem că Iisus a murit și a înviat, tot așa (credem) că Dumnezeu, pe cei adormiți întru Iisus, îi va aduce împreună cu

El" (Tesaloniceni I 4, 13-14). Și răposatul Pantelimon a trăit în Iisus Hristos și în Iisus Hristos a răposat.

Fostul Panagiotis Andronikos al lui Nikolaos și al Mariei s-a născut în Kythera la 24 martie 1944. Primele lecții enciclice au fost predate în Kythera. A plecat în Cetatea Sfântă a Ierusalimului la 21 septembrie 1979 și a viețuit în Sfânta Lavră a Sfântului Sava cel Sfințit. A fost hirotonit călugăr la 15 august 1981, de către Bătrânul său și Părintele spiritual al Lavrei Arhimandritul Serafim, luând numele de Pantelimon. Din 23 iulie 1984, până în ultima sa zi, a slujit cu dăruire și răbdare la Biserica Sfântului Mormânt și a fost păzitor vigilent al Sfântului și de viață făcătorului Mormânt al Domnului. De-a lungul slujirii sale, a dat dovadă de hărnicie, consecvență și responsabilitate lăudabilă. În el, pelerinii au văzut un om al lui Dumnezeu. Pentru că era prietenos, primitiv, vesel, elocvent, aspru și în același timp dulce, statornic și cinstit. I-a îmbrățișat pe toți cu dragoste și simplitate, comunicându-le pe Hristos și scriind mesajele Sale dumnezeiești în sufletele lor.

În special, el le-a povestit experiențele sale din timpul slujirii sale la Sfântul Mormânt, minunile infinite pe care le-a trăit și luptele pentru păstrarea Locurilor Sfinte. A dat tuturor ulei sfințit și ceară din pecetea de la Sfântul Mormânt, pentru a le avea ca binecuvântare în casele lor. De aceea a fost iubit și apreciat de toți. Și iată că acum fericitul a plecat pentru veșnicia nesfârșită în mijlocul verii și este înmormântat astăzi, la o zi după sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului, și „se grăbește spre mormânt, fără să se îngrijească de lucrurile zadarnice și de trupul mult lucrător”.

De aceea, cu toții, să adresăm o rugămintă fierbinte către Dumnezeu Cel Atotbun și Atotștiutor, cu cererea din cântare:

„Hristos să-ți dea odihnă în pământul celor vii, porțile Raiului să ți se deschidă, împărăția să ți se arate și să fii

cruțat de păcatele vieții tale pământești, prietene al lui Hristos”.

Veșnica lui pomenire!”.

A luat cuvântul și Mitropolitul locului, care a lăudat râvna monahală și cea de Sfântul Mormânt a răposatului și jertfa sa față de Sfintele Locuri și de orașul natal.

De îndată ce slujba de înmormântare s-a terminat, nevoitorul și luptătorul monah Pantelimon, care s-a întors la Domnul, a fost înmormântat în Cimitirul Mănăstirii Sfântului Teodor din Kythera.

Veșnica lui pomenire!

Din partea Secretariatului-General

PRĂZNUIREA SFÂNTULUI IOAN CEL NOU HOZEVITUL NEVOITORUL LA PATRIARHIE

În ziua de joi, 28 iulie/10 august 2023, Patriarhia a prăznuit pomenirea Sfântului Părintelui nostru Ioan Hozevitul cel Nou din România, la Sfânta Mănăstire Hozeva, situată pe malul pârâului Chorath, lângă Ierihon.

La această sărbătoare, Biserica, și mai ales Biserica Ierusalimului, pomenește faptul că Sfântul Ioan a venit în Țara Sfântă din România, la mijlocul secolului al XX-lea, și a viețuit în cea mai mare asceză și smerenie la Sfintele Mănăstiri din zona râului Iordan, iar în cea a Sfinților Gheorghe și Ioan Hozevitul a adormit în pace și a fost

considerat vrednic să facă semne minunate, motiv pentru care a fost trecut în rândul sfinților de către Patriarhia Ierusalimului în anul 2016.

Prăznuirea Sfântului Ioan s-a făcut printr-o priveghere de toată noaptea la Sfânta Mănăstire Hozeva, iar egumenul și renovatorul mănăstirii, Arhimandritul Constantin, l-a întâmpinat pe Preafericitul Părinte al nostru și Patriarh al Ierusalimului Teofil, care a condus privegherea, cu următorul discurs:

Preafericite Părinte și Stăpâne,

A răsărit și anul acesta strălucitul praznic al Sfântului Ioan cel Nou Hozevitul, originar din România. „Părinte preastrălucit al isihiei, al tăcerii și al rugăciunii” îl numește foarte potrivit imnograful.

Dacă privim mai în adânc aceste însușiri de mai sus vom distinge limpede care este lucrarea fiecărui monah, care prin predica lui fără cuvinte se leapădă de întreaga lume. Monahul se desparte de lume nu împins de ură, ci de dragostea de Dumnezeu mai ales, dar și față de aproapele. Auzind de necazurile și durerile fraților, ajută cu mult rod prin rugăciune și milostenie. Cineva ar putea să întrebe: „Cum înțelege monahul lumea?”. Tocmai „prin isihie, tăcere și rugăciune”, însușiri care au dominat întreaga viață a Sfântului pe care îl cinstim.

Nu cere Dumnezeu de la monahi să iasă în lume, ca să îi țină pe oameni ca să poată merge, ci le cere să le dea lumină prin trăirea lor, ca să fie călăuziți la viața veșnică. Farurile nu trebuie oare să fie mereu sus, pe stânci? Ce? Trebuie să meargă în orașe să se adauge felinarelor? Altă misiune au farurile, alta felinarele. Monahul nu este felinar ca să fie așezat în oraș, la capătul vreunui drum, ca să-i lumineze pe pietoni ca să nu se împiedice. Monahul este Far îndepărtat, așezat sus, pe stânci, care, cu lumina lui, luminează mările

și oceanele ca să îndrepteze corăbiile pentru a ajunge la destinația lor, la Dumnezeu.

Preafericite Părinte și Stăpâne,

Un astfel de bărbat fiind, ca o făclie mult luminoasă, prin viețuirea sa, Sfântul Ioan, chiar și după adormirea lui, prin rugăciunile sale, ajută, mângâie, însuflă, îndulcește, vindecă bolile trupurilor și ale sufletelor, așa cum mărturisesc miile de pelerini de toate neamurile și toate limbile, care vin la el; dar și noi înșine mărturisim, având parte de multe binefaceri din partea Sfântului.

Bine ați venit!

Veniți să începem Privegherea!

Împreună-slujitori ai Preafericirii Sale au fost ÎPS Mitropolit Isihie al Capitoliadei și Arhiepiscopul Aristarh al Constantinei. Răspunsurile la strană au fost date de Leonidas Doukas, Christos Stavrou, Gregorios Zarkos, Nikolaos Papadimitriou, Vasilios Papadimitriou, Pavlos Papadimitriou, la slujbă participând călugări ai Mănăstirii și ai altor mănăstiri din Ierihon și Ierusalim.

La Chinonicul Sfintei Liturghii Preafericirea sa a rostit această cuvântare:

„Că la Tine este izvorul vieții, în lumina Ta vom vedea lumina” (Psalmul 35,10), exclamă Psalmistul.

Iubiți părinți și frați în Hristos,

Harul Sfântului Duh Care a luminat și a sfințit și a îndreptat pașii Sfinților Prooroci Ilie Tesviteanul și Ioan Botezătorul în acest loc sfânt, Hozeva, ne-a adunat pe toți ca să cinstim pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Ioan cel Nou Hozevitul.

Cuviosul Părintele nostru Ioan, încă din fragedă vârstă, fiind aprins de dumnezeiască râvnă, a părăsit patria sa România și a

venit în Țara Sfântă unde s-a refugiat și s-a ascuns, ca un alt Ilie, în peșterile pârâului Horat, „care este în fața Iordanului” (Cf. 3 Regi 17, 2-3) și unde Sfântul Gheorghe din Lefkara Ciprului a întemeiat Mănăstirea și Lavra care îi poartă numele și care s-a arătat izvor de ape dumnezeiești pentru cei ce cred în Domnul Iisus Hristos, Care a zis: „Cel Ce crede în Mine, precum a zis Scriptura, râuri de apă vie vor curge din pânțele lui” (Ioan 7, 38).

Această apă vie nu este altceva decât Sfântul Duh, Duhul Fiului lui Dumnezeu și al Mântuitorului nostru Iisus Hristos, potrivit mărturiei Evanghelistului Ioan (Cf. Ioan 7, 39). Acest Duh este izvorul luminii, după cum spune Domnul: „Eu sunt Lumina lumii; cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții” (Ioan 8,12).

Explicând aceste cuvinte ale Domnului, Sfântul Chiril al Alexandriei spune: „cel care Îmi urmează Mie, adică cel care merge pe urmele învățăturilor Mele, nu va fi nicidecum în întuneric, ci va dobândi lumina vieții, adică descoperirea tainelor celor despre Mine care pot să-l călăuzească la viața veșnică”.

Și ne întrebăm: Care este viața veșnică? „Viața veșnică este depășirea morții aducătoare de stricăciune, adică a păcatului, prin moartea aducătoare de nestricăciune, adică prin moartea lui Hristos înviat. Acestei morți a lui Hristos s-a făcut părtaș Cuviosul Părintele nostru Ioan care a ascultat de îndemnul dumnezeiescului Pavel: „Au nu știți că toți câți în Hristos Iisus ne-am botezat, întru moartea Lui ne-am botezat? Deci ne-am îngropat cu El în moarte, prin Botez, pentru ca, precum Hristos a înviat din morți, prin slava Tatălui, așa să umblăm și noi întru înnoirea vieții. Căci, dacă a fost altoiți pe El, prin asemănarea morții Lui, atunci vom fi părtași și ai învierii Lui” (Romani 6, 3-5).

Sfântul Părintele nostru Ioan nu numai că a umblat întru înnoirea vieții, dar a și gustat dinainte din învierea lui

Hristos, așa cum mărturisesc Moaștele sale întregi, nestricate și înmiresmate aflate înaintea ochilor noștri.

Nestricăciunea trupului lui a dobândit-o purtătorul de duh Ioan ascultând și împlinind, în cuget și în faptă, îndemnul dumnezeiescului Pavel: „Vă îndemn deci, fraților, pentru îndurările lui Dumnezeu, să înfățișați trupurile voastre ca pe o jertfă vie, sfântă, bine plăcută lui Dumnezeu, ca o slujire a voastră cuvântătoare” (Romani 12,1). Explicând acest cuvânt al lui Pavel, Sfântul Ioan Gură de Aur spune: „Ce este slujirea cuvântătoare? Cele care se fac prin suflet, prin Duh. Zice Domnul: «Duh este Dumnezeu și cei ce I se închină trebuie să I se închine în duh și în adevăr» (Ioan 4, 24). Toate câte nu au nevoie de trup, nu au nevoie de organe, de loc, precum îngăduința, curăția, milostenia, nerăutatea, îndelunga răbdare, smerenia. «Milă voiesc, iar nu jertfă» (Osie 6, 6). Dar sunt și alte jertfe care sunt cu adevărat arderi de tot: trupurile Sfinților Mucenici. Acolo sunt sfinte și sufletul și trupul. Acelea au multă mireasmă”.

Cu adevărat, iubiții mei frați, Părintele nostru Ioan l-a iubit pe Dumnezeu din toată inima și din tot sufletul și din tot cugetul (Cf. Matei 22,37), făcându-se astfel jertfă plăcută lui Dumnezeu. De aceea și Psalmistul exclamă: „Minunat este Dumnezeu întru Sfinții Lui” (Psalmul 67, 36).

Iar Părintele Bisericii, Sfântul Ioan Gură de Aur, arătând însemnătatea și puterea slujbei cuvântătoare, care îl călăuzește pe credinciosul Creștin la curățirea inimii – „inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule” (Psalmul 50,12) – și, prin urmare, la nestricăciune, spune: „Poți și tu, dacă vrei, să aduci o astfel de jertfă. Omoară-ți trupul și răstignește-l și vei lua și tu cununa muceniei”.

Sfânta Biserică a Ierusalimului se laudă în Hristos (Romani 15,17), pentru că, pentru rugăciunile Preabinecuvântatei Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria și ale Cuviosului Părintelui nostru Ioan cel Nou cel prăznuit astăzi,

Mănăstirea Hozeva continuă să fie lăcaș al Sfinților și al Dreptilor lui Dumnezeu, iar cei care s-au nevoit și cei care se nevoiesc în această Lavră sunt „făclii care luminează întreg pământul”, potrivit Sfântului Ioan Gură de Aur.

Noi să mulțumim lui Dumnezeu în Treime și, împreună cu dumnezeiescul Pavel, să zicem: „Harul fie cu toți care iubesc pe Domnul nostru Iisus Hristos întru curăție” (Efeseni 6,24). Amin. La mulți ani!

După otpust, a fost o masă călugărească.

Din partea Secretariatului General

SLUJBA DE ÎNMORMÂNTARE A BINECUVÂNTATULUI ARHIMANDRIT FILOTEU DIN FRĂȚIA SFÂNTULUI MORMÂNT

Sâmbătă, 11/24 iunie 2023, la ora 11, a avut loc slujba de înmormântare pentru odihna sufletului binecredinciosului Arhimandrit Philotheos Vardakis din Frăția Sfântului Mormânt, care a slujit ca vicar episcopal în Provincia Acre – Ptolemaida din Israelul de Nord și care a adormit întru Domnul în seara zilei de joi, 9/22 iunie 2023, după ce a căzut de pe o schelă în timp ce repara zidul Sfintei Biserici Sfântul Gheorghe din Acre.

Slujba de înmormântare a fost condusă de Preafericitul Părinte al nostru și Patriarh al Ierusalimului Teofil, care a slujit împreună cu Ierarhi și ieromonahi de la Sfântul Mormânt, în

prezența Consulului General al Greciei la Ierusalim, domnul Evangelos Vlioras, a credincioșilor din Ierusalim și a preoților ortodocși greci de limbă arabă și a poporului credincios, care a venit din comunele din regiunea Acre.

Necrologul a fost rostit de către Părintele Secretar General, ÎPS Arhiepiscop Aristarh al Constantinei, după cum urmează:

Plecarea bruscă și violentă la Domnul a iubitului nostru frate Arhimandritul Filotei, vicar ierarhic al Mitropoliei de Ptolemaida – Acre, ne-a adunat în doliu pentru săvârșirea slujbei sale de înmormântare. Stăm în lacrimi în fața trupului său neînsuflețit, așa cum Domnul a stat în lacrimi în fața mormântului prietenului său Lazăr, mort de patru zile, pe care l-a înviat din morți. Sufletul nostru este cuprins de frică și de lașitate în fața tainei morții, dar niciodată de deznădejde, căci și Domnul nostru s-a temut înainte de moartea Sa pe cruce și L-a rugat pe Tatăl: „De este cu putință, să treacă de la El paharul acesta”. Lașitatea în fața morții este una dintre patimile omenești de neeradicat, la care Domnul a încuviințat, întrupându-se pentru mântuirea noastră. Înconjurând trupul mort al iubitului nostru frate, suntem „trști pentru despărțire” și auzim cuvintele imnografului: „Mă întristez și plâng când mă gândesc la moarte”.

Totuși, contemplând aceste lucruri ca oameni, nu pierdem din vedere faptul că moartea a fost răscumpărată prin moarte, și anume moartea pe cruce a Fiului lui Dumnezeu, Dumnezeu-om Iisus Hristos. Domnul nostru a acceptat de bunăvoie moartea și, prin moartea Sa, a răscumpărat moartea noastră. El a murit ca om și a înviat ca Dumnezeu-om. Viața a răsărit din mormânt, mormântul a strălucit de viață. În puterea și lumina Învierii lui Hristos, moartea este doar separarea sufletului de trup. Este somn. Moartea este somnul celor care dorm în nădejdea învierii. Așa cum spune Sfânta Scriptură: „cei din morminte vor auzi glasul Lui”. Cei care cred în Hristos trec la viața veșnică în suflet și în duh și se bucură de bucuria lucrărilor necreate ale Sfintei Treimi.

Mișcat de această credință, iubitul nostru frate răposat, născut în 1962, a părăsit orașul natal Charakas, Monofatsiou, Heraklion, din Creta, la vârsta de doisprezece ani și a venit în Țara Sfântă, în Patriarhia Ierusalimului. A studiat la Școala Preotească de pe Sfântul Sion cu o grijă și o conduită excelentă și demnă de laudă – vorbitorul l-a avut ca elev timp de șase ani. După absolvire, a acceptat schema monahală în 1979 și s-a alăturat Frăției Sfântului Mormânt. A slujit inițial ca diacon și apoi ca ieromonah în diferite slujbe care i-au fost încredințate, cum ar fi cea de egumen de Beit Jalla, egumen al Sfintei Mănăstiri a Sfântului Haralambie, egumen la Hozeva și egumen la Haifa. A fost trimis de Patriarhie pentru studii teologice la Belgrad și, după ce s-a transferat la alte universități, a absolvit Școala Teologică a Universității din Salonic.

În anii 2001 și 2002 a fost reprezentant patriarhal al Mitropoliei de Ptolemaida – Akris, iar din anul 2003 până la moartea sa a fost vicar al acestei mitropolii, având sub responsabilitatea sa duhovnicească și pastorală douăsprezece comune: Acre, Abelin, Sakhnin, Kufr – Yasif, Kufr Smea, Rame, Pkea, Sfaamer, Baane, Zdeide, Tarshiha și Maker. În aceste comune a dezvoltat, în consultare cu Patriarhia, timp de peste douăzeci de ani, o remarcabilă și lăudată lucrare pastorală de cateheză duhovnicească ortodoxă și o lucrare excelentă de predare a muzicii bizantine de către un grup de cântăreți și cântărețe bizantine, aducând smerenie și pocăință în sufletelor credincioșilor în liturghiile patriarhale de la Tabor, Nazaret și altele. A fost apreciat și iubit de toți.

Principala sa preocupare a fost demnitatea casei lui Dumnezeu și de aceea ne putem ruga pentru el spunând: „Sfințește-i, Doamne, pe cei ce iubesc vrednicia casei tale”. În această lucrare, a fost întrerupt prematur de moarte, când a căzut accidental de pe schela de pe care construia cu propriile sale mâini zidul Sfintei Biserici Sfântul Gheorghe din Acre. Întrebându-mă de ce i s-a întâmplat așa ceva, am spus că

„nebănuite sunt căile Domnului”. Numai Domnul știe!

Cu toate acestea, am găsit mângâiere amintindu-ne că în anul 1979, Arhimandritul Modest și-a găsit moartea, chiar după ce a salvat un pelerin în timpul pelerinajului de Bobotează, în râul Iordan. În anul 1990, egumenul Sfintei Mănăstiri Hozeva, Arhimandritul Antonie, în timp ce repara nartexul bisericii, și-a găsit moartea din cauza unei alunecări de pietre care l-a acoperit. Sfântul Atanasie Athonitul și-a găsit moartea, împreună cu alți călugări, sub cupola prăbușită a catoliconului Mănăstirii Marea Lavră, pe care urcase pentru a o inspecta.

Comemorând cu vrednicie faptele sale bune în cadrul slujbei de înmormântare de astăzi, îl rugăm pe Preaînaltul să îl ia în seamă și să îl ierte ca pe un om care a păcătuیت cu voie sau fără de voie și să îi așeze sufletul printre cei credincioși și drepti în Rai. Amin”.

Defunctul a fost însoțit de ÎPS Arhiepiscopii Teofan al Gerassei și Macarie al Qatarului, și de toți cei prezenți la slujbă la locul înmormântării sale în Cimitirul de pe Sfântul Sion.

Veșnica lui pomenire!

Din partea Secretariatului-General

**SLUJBA DE ÎNMORMÂNTARE A
BINECUVÂNTATULUI MITROPOLIT**

CORNELIU AL PETREI

Luni, 2/15 mai 2023, la ora 10:00, la biserica mănăstirii Sfinții Constantin și Elena, a avut loc slujba de înmormântare a binecuvântatului Mitropolit Corneliu al Petrei, condusă de Preafericitul Părinte și Patriarh al Ierusalimului Teofil, cu participarea la rugăciune a ierarhilor aghiotafiți, a Înaltpreasfințitului Mitropolit Epifanie al Ledrei din Biserica Ciprului, a ieromonahilor și a preoților locali. De asemenea, memoria sa a fost cinstită prin prezența Consulului General al Greciei la Ierusalim, domnul Evangelos Vlioras, a reprezentantului Patriarhiei Moscovei, arhimandritul Dometian, și a credincioșilor din Ierusalim și din alte orașe.

Necrologul a fost rostit de Părintele Secretar General, ÎPS Arhiepiscop Aristarh al Constantinei, și îl reproducem mai jos în limba română:

„Preafericite Părinte și Stăpâne,

Preasfințit Sobor Arhieresc,

Domnule Consul General al Greciei,

Dragi Părinți,

Dragi Creștini,

Plecarea la Domnul a iubitului și respectatului nostru frate, Înaltpreasfințitul Mitropolit Corneliu al Petrei, ne-a sustras de la grijile pământești, ne-a îndemnat spre contemplare și ne-a invitat la cortul său, pentru a ne ruga pentru odihna sufletului său în cursul urcușului său la cer și la Tronul Celui Preaînalt. Îndeplinind această datorie omenească și ecleziastică, inimile noastre sunt împovărate de durerea despărțirii și stăm înmărmuriți în fața misterului morții, care ne-a găsit. Dar, după cum spune cânatrea Bisericii, strigăm: „Ce este acest lucru tainic al nostru, cum ne-am dat

stricăciunii, cum ne-am însoțit cu moartea?”. Pentru a depăși această neplăcere, faptul că Domnul nostru Întrupat Iisus Hristos, purtând firea noastră omenească și împărtășind-o, a vărsat lacrimi la mormântul prietenului său Lazăr, mort de patru zile, și l-a înviat din morți, vine ca o pildă care să ne întărească...

De asemenea, „purtat în agonie” în grădina Ghetsimani, cugetând la paharul morții Lui și totuși, împlinind voia Tatălui, a venit de bunăvoie la moarte și chiar la Cruce pentru noi. Prin moartea Sa, El a călcat în picioare moartea, a biruit moartea, a înviat din morți și „ne-a dăruit viață veșnică”, adică după plecarea din cortul nostru pământesc, viața cu sfinții și dreptii în ținutul celor vii. Întristându-ne, totuși, „nu precum ceilalți care nu au nădejde”, după cuvântul apostolului neamurilor, ci dând durerii noastre nădejdea în Domnul Cel Înviat, îl trimitem pe fratele nostru, Mitropolitul Corneliu al Petrei, adăugând la rugăciunile noastre, în ceea ce urmează, faptele vieții sale din tinerețe și până astăzi.

Ne amintim că s-a născut în comuna Magarikarion din Messara, ținutul Monofatsi din Heraklion, Creta, în anul 1936.

De îndată ce a absolvit învățământul primar din orașul natal, a plecat în Țara Sfântă. Când a ajuns la Ierusalim, a studiat la Școala de preoți Sfântul Dimitrie, ca majoritatea Părinților Aghiotafiți. După absolvire, s-a alăturat Frăției ca monah și a fost hirotonit diacon, slujind în diferite slujbe. Apoi a fost trimis la Școala Teologică Superioară din Halki a Patriarhiei Ecumenice. După ce a absolvit-o, s-a întors la Ierusalim, a fost hirotonit preot și a fost trimis pentru continuarea studiilor la Institutul Patriarhiei Ecumenice din Geneva. După întoarcerea sa, a fost numit membru al Sfântului și Sfântului Sinod, arhivar și redactor-șef al revistei „Noul Sion” și director al Școlii Patriarhale. În 1976 a fost ales și hirotonit Arhiepiscop al Sevastiei și numit Reprezentant Patriarhal la Betleem. În 1991 a fost

promovat la rangul de Mitropolit al Petrei și a fost numit președinte al Tribunalului Ecleziastic de Primă Instanță, slujind în această funcție după ce a aplicat cu consecvență și acuratețe regulile Bisericii și legile scrise ale statului. A fost Vicar Patriarhal și Custode al Tronului Ierusalimului în 2001 și 2005, contribuind foarte mult, din această înaltă poziție, la menținerea echilibrului, stabilității și păcii ecleziastice necesare în perioadele critice din viața Patriarhiei și a Frăției.

În toate slujirile care i-au fost încredințate, a lucrat cu râvnă și dăruire, având ca principiu călăuzitor interesul Sfintei noastre Obști și apărarea drepturilor Patriarhiei și ale națiunii noastre în Țara Sfântă.

De aceea, Îl rugăm pe milostivul Dumnezeu, ca răposatul să poată arăta lucrurile bune ale faptelor sale, ca Dumnezeu să-i ierte păcatele cele de voie și cele fără de voie, și să-i dăruiască împărăția lui Dumnezeu și viața veșnică în bucuria și veselia luminii feței Sale. Amin. Veșnica lui pomenire”.

Însoțit de Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Teofan al Gerassei, cel plecat la Domnul, iubitul și respectatul nostru frate aghiotafit, binecuvântatul Mitropolit Corneliu al Petrei, a fost înmormântat în cimitirul Patriarhiei de pe Sion.

Veșnica lui pomenire!

Din partea Secretariatului-General

SLUJBA PROHODULUI LA PATRIARHIE

În seara de Sfânta Vineri, 1/14 aprilie 2023, în Biserica Sfântului Mormânt a avut loc minunata și smerita slujbă a Prohodului. În cadrul acestei slujbe, Biserica pomenește Coborârea de pe Cruce a precuratului trup al Domnului, de către Iosif din Arimateea, și înmormântarea Domnului în Mormântul de lângă Golgota.

Slujba a început la Catolicon cu Canonul Utrenie din Sâmbăta Mare, în timp ce oficiantul slujbei, Preafericitul Părinte Patriarh al Ierusalimului Teofil și Înaltpreasfințiții Părinți împreună cu preoții s-au îmbrăcat.

A urmat procesiunea în jurul sfintelor altare, iar pe Înfricoșătoarea Golgota s-a citit pericopa evanghelică a răstignirii, înainte de ridicarea epitafului de mătase de pe Sfântul Altar.

Arhiereii au purtat epitaful din mătase până la Piatra Mirungerii, unde s-a citit pericopa evanghelică a coborârii Domnului de pe Cruce de către Iosif și Nicodim.

Aceasta a fost urmată de o litanie întreită în jurul Sfântului Mormânt, în timp ce epitaful de mătase era purtat de către Arhierei.

A urmat Prohodul, cu tămâierea la fiecare stare.

Înainte de Laude, ÎPS Arhiepiscop Aristarh al Constantinei, Gheronda Secretar General, a ținut următoarea predică :

Preafericirea Voastră, Părinte și Stăpâne,

Cuvioasă adunare a Ierarhilor,

Domnule Consul General al Greciei,

Cuvioși Părinți,

Cucernici pelerini,

Într-adevăr, mari, minunate și binefăcătoare sunt lucrările lui Dumnezeu pentru om. „Cele nevăzute ale Lui se văd de la facerea lumii, înțelegându-se din făpturi”, potrivit Sfântului Pavel (Rom. 1,20). Odată cu făpturile sale, Dumnezeu i-a dat omului și cunoașterea puterii și perfecțiunii sale veșnice. Iar acestea, „Dumnezeu... ne-a grăit nouă prin Fiul” (Evrei 1,2), încă de la începutul facerii universului. Dumnezeu a coborât pe pământ din cer. După ce s-a împăcat cu oamenii, „Dumnezeu s-a arătat în trup” (1 Tim. 3,16). El s-a arătat printre oameni, întrupat, în trup omenesc. Fiul Unul-Născut al lui Dumnezeu S-a făcut și fiu al omului, fiu al Fecioarei, prin Duhul Sfânt. El s-a făcut cunoscut ca Dumnezeu-om într-un singur ipostas, cu două naturi, voințe și acțiuni. În Hristos, Care S-a arătat și a fost văzut pe pământ, „Dumnezeu a arătat toate lucrurile.”

După ce a venit pe pământ, Hristos ni l-a descoperit pe Tatăl, în timp ce toate lucrurile pe care le-a făcut au fost făcute prin bunăvoința Tatălui Său. El a spus că „nu caut la voia Mea, ci voia Celui care M-a trimis” (Ioan 5,30). Acțiunile lui Hristos sunt ale Tatălui Său, căci El a spus: „Eu și Tatăl Meu una suntem” (Ioan 10,30). Fiind împlinirea Legii și a Profețiilor, Hristos Dumnezeul nostru a împlinit toată pronia Tatălui, El nu a desființat, ci a completat Legea lui Moise. El ne-a slobozit (cf. Gal 5,1) de rânduielile Legii. În loc de „ochi pentru ochi și dinte pentru dinte” (Exod 21,24), el a învățat și a aplicat iubirea, nu numai față de semenii noștri, ci și față de vrăjmași. Prin puterea Sa dumnezeiască, El a vindecat bolnavii, a dat vedere orbilor, mobilitate celor paralizați, și a înviat morții.

El a inaugurat timpul împărăției lui Dumnezeu, timpul Evangheliei, Legea harului, „să vestesc anul plăcut Domnului” (Luca 4,19). El a chemat la Sine „pe toți cei trudiți și

împovărați, ca să le dea odihnă” (cf. Matei 11,28). Pe cei flămânzi, însetați, străini și prizonieri, i-a numit „frații Săi”, „acești prea mici” (cf. Mt. 25, 31-46). El nu a permis ca femeia adulterină să fie ucisă cu pietre, ci a trimis-o să trăiască o viață nouă. Nu l-a condamnat pe tâlharul de pe cruce de lângă El, ci l-a făcut să fie primul care să intre în rai, stabilind căința drept cheia pentru a intra în el. Din ce cauză toate acestea? Pentru ca omul să fie mântuit, mai ales că El a spus: „Sâmbăta a fost făcut pentru om, iar nu omul pentru sâmbătă” (Marcu 2,27). Valoarea supremă pentru Cel Preaînalt este omul, pentru ca sufletul lui să nu se piardă.

Și pentru că, așa cum cântă Biserica în aceste zile, „El se face totul pentru a-l mântui pe om”, a suferit de bunăvoie chiar și Crucea. „Căci cu greu va muri cineva pentru un drept – potrivit Sfântului Pavel – pentru noi, Hristos a murit când noi eram încă păcătoși” (Romani 5, 7-8). Prin Crucea Sa, Hristos a coborât la iad și i-a căutat pe Înaintemergătorul rătăcit și pe toți urmașii lui. Coborârea Sa la iad este și învierea Sa, așa cum denotă icoana ortodoxă a învierii. Această taină a Crucii, potrivit Sfântului Ioan Damaschin, este cea mai mare și mai minunată dintre minunile lui Hristos. „cuvântul Crucii, pentru cei ce pier, este nebunie” (1 Cor. 1,18), după cum spune Sfântul Pavel, pentru cei care de bună voie merg pe calea pierzării lor, ea este nebunie.

Crucea lui Hristos este „pentru iudei, sminteală; pentru neamuri, nebunie” (1 Cor. 1,23), pentru că Hristos Cel răstignit este o piatră de poticnire pentru iudeii care îl așteaptă pe Hristos ca Mesia, ca rege pământesc, o piatră de poticnire în fața căreia se opresc și nu cred, în timp ce pentru grecii idolatri, Dumnezeu răstignit care nu i-a învins pe vrăjmașii Săi este prezentat ca o idee prostească. Cu toate acestea, pentru iudeii și grecii care cred, Hristos cel răstignit este „puterea lui Dumnezeu și înțelepciunea lui Dumnezeu” (1 Cor. 1,24) și mântuirea.

Această Cruce a lui Hristos răstignit și înviat o poartă trupul Său, Biserica. Hristos Cel Înviat pentru Biserică este Hristos Cel Răstignit: „Căutați pe Iisus Nazarineanul, Cel răstignit?” (Marcu 16,6), le-a spus Îngerul femeilor mironosițe. Hristos este întotdeauna proiectat de Biserică în spatele Sfântului Altar, ca Mirele său Răstignit. Așa cum viața pământească a Domnului a fost răstignită și El a înviat, tot așa și viața Bisericii pe pământ este răstignită și înviată. Biserica nu se laudă, nu se fălește, ci suferă, pătimește împreună cu omul suferind, cu omul care e chinuit de patimile sale, de lipsa unei direcții în viață, de exploatarea de către „conducătorii acestei lumi” și de vărsarea de sânge, uneori între frați, pe câmpurile de luptă, unde viața umană nu este considerată importantă.

Împreună-pătimitoare cu toți cei care suferă în întreaga lume, mai ales cu fiii turmei sale locale, printre care și mulțimile de pelerini evlavioși, Biserica Ierusalimului, Sfântul Sion, „maica Bisericii, prima care a primit iertarea păcatelor prin înviere”, are privilegiul și binecuvântarea de a-l mărturisi și propovădui pe Hristos Cel Răstignit și Înviat în toate locurile în care Domnul S-a arătat în trup, iar la acest ceas, în timpul acestei modeste și smerite slujbe a Prohodului, în amintirea îngropării Domnului și a coborârii la iad, slujbă condusă de Sfântul Primat al Ierusalimului, Preafericitul Patriarh Teofil, se roagă pentru pacea și buna stare a întregii lumi, pentru pacea și unitatea în Hristos a Bisericii Ortodoxe, spre lauda binecuvântatului nostru neam și slava Dumnezeului nostru Treimic. Amin.”

Slujba a continuat în fața Sfântului Mormânt și, în final, trupul de mătase a fost așezat pe Sfântul Altar. În cele din urmă, în dangătul clopotelor, soborul patriarhal s-a întors la Patriarhie.

Din partea Secretariatului General

DOXOLOGIA PENTRU SĂRBĂTOAREA ZILEI DE 25 MARTIE LA PATRIARHIE

Joi, 10/23 martie 2018, la ora 10.00, în catoliconul Bisericii Sfântului Mormânt a avut loc o Doxologie cu ocazia aniversării zilei naționale, 25 martie 1821, ca mulțumire adusă lui Dumnezeu pentru renașterea națională și eliberarea de sub jugul turcesc și drept cerere pentru odihna sufletelor celor căzuți eroic pe câmpurile de luptă ale neamului.

Preafericitul Părinte și Patriarh al Ierusalimului Teofil a condus Doxologia, avându-i drept împreună-slujiori pe arhieriei și ieromonahii Frăției Aghiotafite, în prezența Consulului General al Greciei la Ierusalim, domnul Evangelos Vlioras, și a membrilor Consulatului General al Greciei. Răspunsurile la strană au fost date de ÎPS Arhiepiscop Aristovul al Madabei și de domnul Gotsopoulos, în prezența membrilor comunității grecești și a pelerinilor.

După Doxologia, toată adunarea s-a îndreptat spre Sala Patriarhiei, unde Preafericirea Sa a luat cuvântul, rostind următoarea alocuțiune:

„Ce am eu de-a face cu Napoleon? Dacă vreți, însă, soldați ca să eliberăm patria noastră, îți făgăduiesc și cinci și zece mii de soldați. O dată ne-am botezat cu ulei, ne botezăm o dată cu sânge și încă o dată cu libertatea patriei noastre” (din memoriile Căpitanului Moriei Teodor Kolokotronis).

Excelența voastră domnule Consul General al Greciei d-le

Evangelhos Vlioras,

Cinstiți Părinți și Frați,

Iubiți frați în Hristos,

Cu nemărginită recunoștință față de Dumnezeu cel în Sfânta Treime, bine-credinciosul neam al Elinilor Ortodocși și poporul nostru grec cinstește sărbătoarea zile de 25 Martie 1821, ziua Bunei Vestiri a eliberării de sub robia jugului otoman.

Evenimentul istoric universal al Revoluției grecești de la 1821 este cel care a arătat în fapt măreția puterii credinței în Hristos și a cugetului duhului în lupta pentru darul lui Dumnezeu care este libertatea și independența patriei. „Dumnezeu a făcut dintr-un sânge tot neamul omenesc, ca să locuiască peste toată fața pământului, așezând vremile cele de mai înainte rânduite și hotarele locuirii lor” (Fapte 17, 26), propovăduiește dumnezeiescul Pavel.

Punctul de vedere elenistic asupra omului ca „neam al lui Dumnezeu” (Fapte 17, 29) și mai ales cel biblic, potrivit căruia suntem chip al lui Dumnezeu (Cf. 1 Corinteni 11,7), constituie izvorul nesecat care hrănește dispoziția jertfelnică pentru botezul sângelui, cât și nădejdea sigură în botezul libertății patriei.

Dorința vie pentru dobândirea comorii prețioase a libertății a îndreptățit lupta sfântă a elinilor înrobiți pentru înlăturarea tiraniei otomane îndelungate. „A întârziat să vină ziua aceea / Și toate erau tăcute / Pentru că le umbrea și le zdrobea / Înfricoșătoarea sclavie”, potrivit poetului Dionisie Solomos.

Potrivit mărturiilor tuturor, Revoluția greacă de la 1821 provoacă admirație, dar și mirare, pentru că nu există în toată istoria umanității un eveniment similar. Spunem aceasta amintind proclamația marelui martir național Alexandru

Ipsilani de la Iași din 24 februarie 1821, în care arată următoarele: „Este vremea să înlăturăm acest jug insuportabil, să eliberăm Patria, să coborâm din nori (...), să înălțăm steagul prin care mereu biruim – mă refer la Cruce – și astfel să răzbum Patria și Credința noastră Ortodoxă față de umilința păgână a necredincioșilor”.

Nimeni nu se poate îndoii de faptul că imboldurile conducătorilor și luptătorilor de la 1821 au fost autentice, curate și spontane. Aceasta, de altfel, o certifică atât deviza Căpitanului Moriei Teodor Kolokotronis: „Acum se dă lupta pentru sfânta credință în Hristos și pentru libertatea patriei”, cât și faptul că „jurământul s-a făcut pe Crucea lui Hristos”, potrivit dorinței lui Riga Feraios.

Renașterea neamului grecilor din cenușa robiei a fost rezultatul principiilor și valorilor spirituale de neuitat în care se întâlnesc moștenirea culturală clasică și tradiția patristică Creștină elino-ortodoxă, potrivit căreia logosul elin a cedat locul Cuvântului-Dumnezeu Care S-a făcut trup și S-a sălășluit între noi (Cf. Ioan 1, 14).

Aceasta înseamnă că sărbătoarea națională de azi a reînvierii naționale de la 1821 nu se referă numai la rememorarea ei istorică, dar și la măreția ei etică, adică la păstrarea moștenirii cuvântului evanghelic al lui Hristos, mai ales în epoca noastră de acum cea așa-zisă „a noii ordini”, în care, după cum a spus marele Pavel, „oameni stricați la minte și netrebnici pentru credință stau împotriva adevărului” (Timotei 3, 8).

Trebuie menționată contribuția Bisericii prin clerul ei de toate treptele, la „lupta pentru toți”, împotriva robiei insuportabile a otomanilor păgâni. Personalității cu autoritate, precum Patriarhul Grigorie al V-lea și Patriarhul Chiril al VI-lea, din Adrianopolis, dar și Arhiepiscopul Ciprului Ciprian, au adăpat pomul libertății cu sângele lor. Pe lângă Episcopul Patrei Gherman, care a binecuvântat și a

înălțat sfântul drapel al Revoluției, Episcopul Isaia al Salonei s-a jertfit Alamana. Clerici simpli, precum înflăcăratul Atanasie Diaconul și Sfântul Apostol al neamului, Cosma Etolul, dar și clerici Aghiotafiți împodobesc martirologiul Revoluției de la 1821.

Cinstita noastră Obște Aghiotafită urmând cuvintelor înțeleptului Pavel: „Stați deci tari în libertatea cu care Hristos ne-a făcut liberi și nu vă prindeți iarăși în jugul robiei” (Galateni 5,1) și, după datorie, participând la sărbătorirea sfintei pomeniri a Renașterii bine-credinciosului neam al Elinilor și a poporului nostru, am venit în Sfânta Biserică a Învierii unde am înălțat laudă de mulțumire și doxologie Celui Care S-a răstignit pentru noi și a înviat din morți, Domnului nostru Iisus Hristos. De asemenea, am adus rugăciuni și cereri pentru veșnica odihnă în locașul celor vii al fericitelor suflete ale celor care au luptat eroic pentru Credință și patrie au căzut glorios în sfintele lupte ale bine-credinciosului nostru neam al Elinilor Ortodocși și s-au sfârșit martiric.

Zicând acestea, îngăduiți-ne să înălțăm paharul și, după datorie, să exclamăm:

Trăiască 25 Martie 1821!

Trăiască neamul bine-credincios și împărătesc al Elinilor Ortodocși!

Trăiască Grecia!

Trăiască Obștea noastră Aghiotafită!

În continuare, în sala Patriarhiei, a vorbit, din partea Statului Grec, Consulul General al Greciei la Ierusalim, d-l Evangelos Vlioras:

Preafericirea Voastră,

Preasfințiți Arhierei,

Cinstiți Părinți,

Doamnelor și domnilor,

În fiecare perioadă istorică, există un eveniment esențial care o marchează și devine punct de referință pentru noi toți cei de mai târziu. Ziua de 25 Martie 1821 constituie un astfel de punct marcant pentru Istoria Elenismului, a Balcanilor și a Europei, este ziua în care grecii au luat hotărârea eroică de a se răscula împotriva tiraniei otomane, fără a lua în seamă ostilitățile, spre a redobândi Libertatea pe care au plătit-o, fără cârtire, cu prețul sângelui.

Constituie deci, pentru Consulul General al Patriei Mame, o cinste deosebită, a se adresa cinstitei Obști Aghiotafite și Elenismului din Țara Sfântă, cu ocazia sărbătoririi Revoluției naționale de la 1821, o luptă pentru altare și vetre, simbol pentru poporul grec, care a marcat renașterea Democrației în leagănul ei și instituirea statului grec contemporan.

Ziua de 25 martie 1821, clipă culminantă a vieții noastre naționale de secole, a fost începutul unei răscoale eroice împotriva jugului otoman, care s-a sprijinit pe puterea, hotărârea și patriotismul grecilor. Luând putere din moștenirea și îndelungata tradiție a neamului, Revoluția de la 1821 a depășit limitele înguste ale spațiului și ale timpului și s-a arătat simbol universal și diacronic al virtuții și al luptei pentru Patrie și Libertate.

Așadar, pentru acele timpuri, ca în orice vreme dificilă, mulți au fost cei care s-au lepădat de sine și au arătat eroism, mai presus de ceea ce numim îndatorire bine-intenționată. Oameni simpli, de fiecare zi, care dintr-o dată s-au aflat în avanscena Istoriei, fără să ceară să devină eroi și totuși au răspuns până la unul chemării, fără să se teamă, fără să cedeze, marcând pentru totdeauna cursul, istoria și viața Elenismului.

Cu mijloace sărace și aproape inexistente, cu un curaj care a suplini lipsa armamentului, au împins pentru totdeauna cursul nostru istoric către dreptate și libertate. În această luptă toți au slujit ideii de libertate cu patriotism unic și cu spirit de jertfă.

Teodor Kolokotronis scrie în Memoriile sale: „Când am hotărât să facem Revoluția nu am luat în calcul nici câți suntem, nici faptul că nu avem arme, nici faptul că turcii ocupaseră taberele și orașele, ci, ca o ploaie, a căzut peste noi toți dorința de libertate”. „Minunii, și nu rațiunii se datorează învierea neamului”, completează Generalul Makrigiannis.

Sunt nenumărate exemplele de eroism și sacrificiu de-a lungul Revoluției noastre. Să ne oprim însă un moment la pilda unei femei care a rămas cunoscută în istoria noastră ca „Psorokostena”, Panorea Hadzikosta din Kydonies, Asia Mică. Atunci când orașul ei a fost distrus de otomani și soțul ei a fost ucis, s-a retras la Nafplio.

În perioada aceea, Revoluția era încercată de jafurile lui Ibraim care, pe lângă alte distrugerii, a lăsat în urma lui sute de orfani care s-au adunat la Nafplio. În ciuda problemelor ei, Panorea a cerut să ia sub ocrotirea ei copii orfani. Ca să-i hrănească, mergea din casă în casă și cerșea. Se înjosise în asemenea măsură, încât copiii o luau în râs și îi ziceau Psorokostena.

În 1826 s-a organizat o colectă pentru Centrul martiric din Nafplio. Panorea a fost prima care a dat ce-i mai rămăsese, verigheta ei de argint și un ban pentru Revoluție. După înființarea orfelinatului din Eghina de către Ioan Kapodistrias, s-a oferit să spele hainele orfanilor fără nici un salariu. La înmormântarea Panoreei Hadzikosta, copiii de la orfelinat, în semn de cinstire, au însoțit-o către locuința ei de pe urmă.

Revoluția de la 1821 și sfârșitul ei fericit constituie marea

ispravă istorică a patriei noastre, potrivit lui Odisseas Elytis: „este mică în spațiu, dar nemărginită în timp”. „Un postament de piatră în Mediterană”, potrivit lui Iorgos Seferis, care în primăvara lui 1821 a sfidat obstacolele din calea luptei și s-a aruncat în foc.

Sărbătorile naționale sunt folositoare pentru noi toți și mai ales pentru tineri, atunci când înțelegem nevoia de a înnoi cu îndrăzneală și hotărâre devotamentul nostru față de idealurile pentru care au luptat părinții libertății noastre și avem conștiința că dreptatea, progresul și bună-starea noastră numai prin strădaniile noastre pot fi dobândite.

Preafericirea Voastră,

Preasfințiți Arhierei,

Cinstiți Părinți,

Doamnelor și domnilor,

Revoluția de la 25 Martie 1821 constituie un punct culminant al istoriei contemporane a poporului nostru și piatra din capul unghiului a ființei noastre naționale. Eroismul, spiritul de jertfă și hotărârea luptătorilor Revoluției delimitează cadrul luptei noastre pentru păstrarea valorilor etice și spirituale care alcătuiesc o Patrie liberă, dreaptă și democratică.

Patriarhia Elinio-Ortodoxă a Ierusalimului, ca parte componentă a credinței noastre Ortodoxe și a moștenirii noastre eline, a fost și continuă să fie un paznic al valorilor etice și spirituale ale mărturiei noastre eline și Ortodoxe în Țara Sfântă și constituie un prețios izvor de însuflețire și dovadă vie de tărie și devotament față de păstrarea de două mii de ani a Sfântului Mormânt și a Sfintelor Lăcașuri ale Credinței noastre.

Cugetul înalt și strădaniile sale, în condiții ostile până

astăzi, constituie pentru noi toți o comoară națională neprețuită și un izvor de însuflare și încurajare.

Pentru noi toți, această sărbătoare aleasă constituie un prilej deosebit de a cugeta la responsabilitățile noastre și de a înnoi devotamentul față de idealurile pentru care au luptat apărătorii libertății noastre, „care nu s-au abătut de la datoria lor”, idealuri pentru care trebuie să luptăm mereu și niciodată să nu le considerăm fapte de la sine împlinite, fără a uita că prețul libertății este mereu foarte înalt și că Patria noastră poate să fie mândră pentru că mereu se găsesc cei care se jertfesc pentru acest preț.

Cu aceste gânduri, vă invit pe toți să exclamăm:

Trăiască 25 Martie 1821!

Trăiască Grecia!

Din partea Secretariatului General